

Planter

Vi dyrker sundere hvedesorter

Merudbytterne for svampebekæmpelse er blevet lavere.

Viden om

Generelt set er de dyrkede hvedesorter blevet sundere i de senere år. I tabel 1 ses en oversigt over de i år mest dyrkede hvedesorter og deres modtagelighed for svampesygdomme.

Tabel 1. De mest dyrkede hvedesorters modtagelighed i 2024.

Sort	Pct. af hvedareal 2024	Meldug (0- 3)	Septoria (0- 3)	Brunrust (0- 3)	Gulrust (0- 3)
Pondus	20,5	2	1	3	0
Wheat Mix Star (Heerup, Kvium, Stokes)	17,1	1	1	2	2
RGT Stokes	12,5	1	1	2	2
Champion	6,3	3	2	3	1
DLG Wheat Mix Premium (Heerup, Mascula, Stokes)	5,9	0	1	2	2
NOS Hvede Mix 2220 (Bairstow, Informer, Pondus)	4,5	1	1	3	1
NOS Sortsblanding (Ennis, Kubik, Pondus)	4,5	1	2	3	1
RGT Bairstow	3,5	2	1	3	1

Sort	Pct. af hvedareal 2024	Meldug (0-3)	Septoria (0-3)	Brunrust (0-3)	Gulrust (0-3)
HK Hvede Mix 2022 (Bairstow, Dawsum, Pondus)	2,7	0	1	3	1
KWS Dawsum	2,4	0	3	2	1
Heerup	2,3	1	1	2	2
Informer	2,0	1	1	2	1

Modtagelighed 0-3 skala, hvor 0 er ikke modtagelig og 3 er meget modtagelig. Kilde: www.sortinfo.dk.

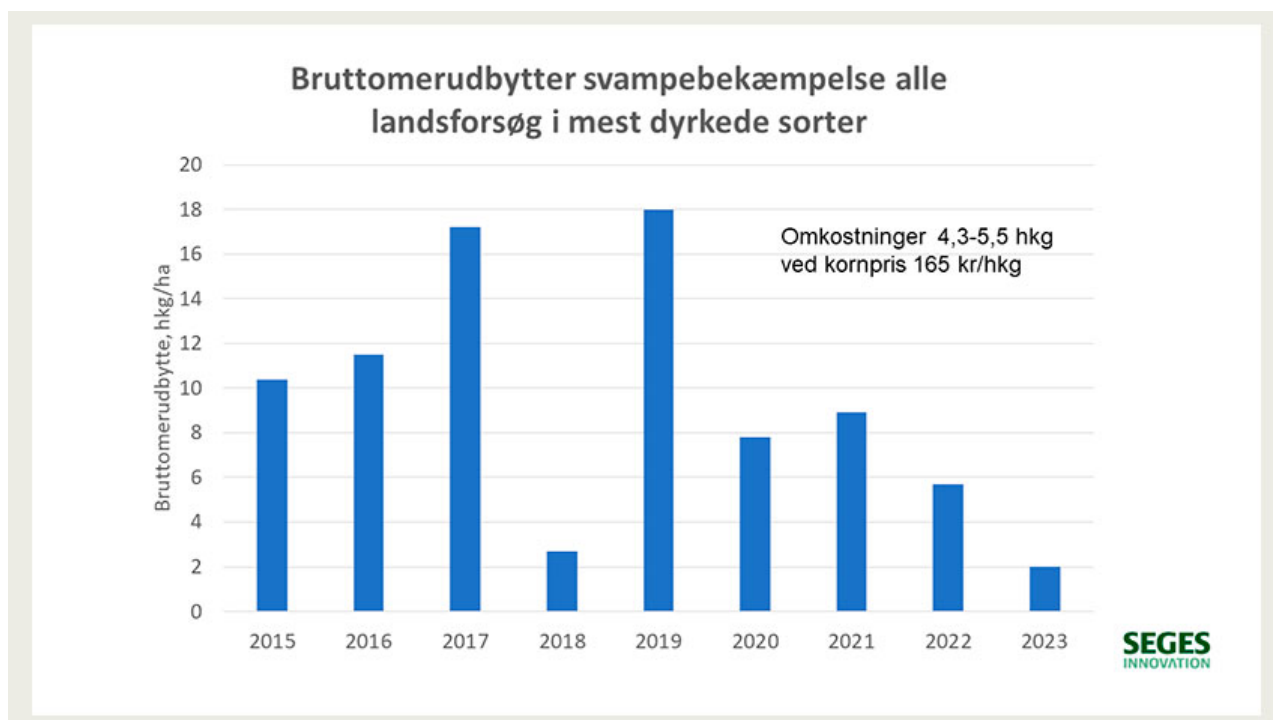
Til sammenligning ses den tilsvarende oversigt fra 2019 i tabel 2. Det fremgår, at der er store forskelle på de dyrkede sorters modtagelighed i de to år.

Tabel 2. De mest dyrkede hvedesorters modtagelighed i 2019.

Sort	Pct. af hvedareal 2019	Meldug (0-3)	Septoria (0-3)	Brunrust (0-3)	Gulrust (0-3)
Benchmark	25,0	2	3	2	3
Sheriff	20,0	1	1	2	2
Kalmar	10,7	2	2	2	3
Torp	10,4	3	3	3	2
Informer	8,4	1	1	1	1
KWS Lili	6,4	0	2	3	2
Graham	4,0	2	2	2	1
Elixer	3,1	2	2	2	2
KWS Zyatt	3,0	1	2	2	1
Ohio	1,6	2	2	1	0
Sortsbl.	1,2	-	-	-	-

Modtagelighed 0-3 skala, hvor 0 er ikke modtagelig og 3 er meget modtagelig. Kilde: www.sortinfo.dk.

Sorternes modtagelighed afspejler sig også i de opnåede merudbytter for svampebekæmpelse i de årlige landsforsøg. Se bruttomerudbytter i alle landsforsøg i figur 1. Her er vist merudbytterne i forsøgsled med en relativ høj indsats af svampemidler. De lave merudbytter i 2018 og 2023 skyldes tørken.

Figur 1. Opnåede bruttomerudbytter for svampebekæmpelse i alle landsforsøg i 2015-2023 i de mest udbredte sorter i de pågældende år.

Septoria er den svampesygdom, som bekæmpelse hovedsagelig er rettet imod. Det fremgår, at mange af de nu dyrkede sorter og sortsblandinger er mindre modtagelige for Septoria (har karakteren 1), og de fleste sorter er også mindre modtagelige for gulrust.

Benchmark var den mest udbredte sort i 2019 og havde karakteren 3 (meget modtagelig) mod gulrust, men fik efterfølgende karakteren 4 (ekstrem modtagelig). I 2019 var der kun få af sorterne, som var mindre modtagelige for Septoria.

De nu dyrkede sorter er relativt modtagelige for brunrust, men brunrust dukker normalt først meget sent op og hovedsagelig i de sydlige egne af landet. Meldug ses især på let jord, og her betyder marken oftest mere for angrebsstyrken end sorten.

Kornsorternes indgruppering af modtagelighed opdateres hvert år ca. 1. september og først og fremmest på baggrund af registreringer i obs parcellerne, men data fra registreringsnettet samt for enkelte sorter data fra smitteforsøg med gulrust indgår også. Der skal være minimum 2 års data fra obs parceller for at indgruppere en sort. Indgrupperingen foretages af et udvalg med repræsentanter fra Tystofte, Aarhus Universitet og SEGES Innovation.

Sorterne opdeles i modtagelighed på en 0-3 skala, hvor 0 = ikke modtagelig, 1 = delvis modtagelig, 2 = modtagelig og 3 = meget modtagelig. I nogle tilfælde tildeles også karakteren 4 (ekstrem modtagelig).

Sortsblandinger

Sortsblandingernes modtagelighed indgrupperes også.

- For blandinger, som har indgået mindst 2 år i obs parcellerne, foretages indgrupperingen ud fra de faktiske data.
- For de øvrige sortsblandinger er der anvendt data for de indgående sorter samt data for, hvor meget sortsblandinger reducerer angreb af de enkelte sygdomme.

Ved indgruppering af modtagelighed for gul- og brunrust er anvendt almindelige afrundingsprincipper, dvs. hvis de 3 sorter i sortsblandingen har f.eks. 1,2,2 i modtagelighed for gulrust, så er gennemsnittet 1,67 og blandingen får karakteren 2 i modtagelighed.

For Septoria og meldug rundes derimod nedad, dog er indgrupperingen minimum 2, hvis en af sorterne i blandingen har karakteren 3 i modtagelighed. Hvis en blanding har karaktererne 1,2,2 i modtagelighed for Septoria bliver gennemsnittet 1,67 og blandingen bliver indgrupperet som 1 i modtagelighed.

Har en blanding 1,1,3 i modtagelighed mod Septoria, bliver blandingen indgrupperet som 2 i modtagelighed. Kun få sorter har 3 i modtagelighed for Septoria nemlig bl.a. KWS Dawsum og WPB Ennis.

Sortsblandinger blev stort set ikke dyrket i 2019, men udgør nu ca. 40 procent af hvedearealet. Sortsblandingernes modtagelighed afhænger af, hvilke sorter der indgår i blandingerne. I de fleste sortsblandinger men ikke alle er der opnået lavere merudbytter for svampebekæmpelse i forhold til det gennemsnitlige merudbytte i enkeltsorterne.

Emneord

Hvede

Svampebekæmpelse

Svampesygdomme, planter

Publiceret: 04. december 2023

Opdateret: 04. december 2023

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES Innovation P/S

gcn@seges.dk

+45 2028 2695

Leif Hagelskjær

Landskonsulent, Afdelingsleder

SEGES Innovation P/S

leif@seges.dk

+45 2961 5002

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk